

ה"ת 8252/09/20 - יאסמין עדוי נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה באילת

ה"ת 8252-09-20 עדוי נ' מדינת ישראל

בפני כב' השופטת ליאורה אדלשטיין
המבקשת יאסמין עדוי
נגד ע"י ב"כ עו"ד איציק כהן
המשיבה מדינת ישראל
 ע"י ב"כ עו"ד דרור אקלר

החלטה

1. לפני בקשת המבקשת להחזרת רכב תפוס, מסוג מזראטי, מספר רישוי 8731332, הרשום בבעלותה.

רקע:

2. ביום 1.8.2020 נעצר בעלה של המבקשת, בחשד לעבירות של נהיגה בזמן פסילה של בית משפט - עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה תשכ"א-1961; (פסילה מיום 7.12.2017, למשך 4 שנים, שהובאה לידיעת הנאשם בתאריך 13.11.2019); החניית רכב במקום המיוחד לנכים בלבד - עבירה לפי תקנה 22(א) לתקנות התעבורה תשכ"א-1961; נהיגה כשרשיון הנהיגה פקע מעל שנתיים - עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה; נהיגה בקלות ראש - עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה; הסעת ילד שטרם מלאו לו 3 שנים שלא במושב בטיחות - עבירה לפי תקנה 83(א)(ב)(1) לתקנות התעבורה; נהיגה ברכב ללא ביטוח - עבירה לפי סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש) תש"ל-1970. עם מעצרו, תפסה המשיבה את הרכב בו נהג, רכב מסוג מזראטי (להלן: הרכב). ביום 8.10.2020 הורה בית המשפט (למעשה מותב זה) על מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים נגדו. בתאריך 1.8.2020 נאסר על המשיב להשתמש ברכב למשך 60 יום בהחלטת קצין. גם לאחר מכן המשיכה המשיבה להחזיק ברכב ולא החזירה אותו לנאשם או לאשתו.

טענות המבקשת:

3. בבקשה נטען על ידי המבקשת כי היא רשומה כבעלת הרכב והמשתמשת העיקרית בו ואין לה כל קשר לחשדות שהופנו נגד בעלה. אמנם גם נגדה הוגש כתב באישום בגין כך שאפשרה לבעלה לנהוג ברכב בידעה שאין לו רישיון נהיגה בתוקף אולם היא טוענת כי אסרה על בעלה לנהוג ברכב והוא לכל היותר המרה את פיה (אף כי שניהם טוענים כי לא נהג ברכב כלל עת נתפס על ידי השוטרים). הרכב הוא קניינה וגם חברת מימון ישיר שרשמה לגביו שעבוד זכויות ברכב; על פי סעיף 3 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו -

אין לפגוע בזכותן הקנייניות של המבקשת וחברת המימון במידה העולה על הנדרש. על כן, כך טוענת המבקשת, יש לבחון חלופות שפגיעתן בזכותה החוקתית פחותה.

4. עוד טוענת המבקשת כי היא מבינה שהמשטרה החלה בביצוע פיילוט (תקופת ניסוי) ע"פ מהווה אמות מידה לגבי השאלה מתי ובאיזה תנאים ניתן יהיה לחלט רכב כשאחד התנאים הוא נהיגה בזמן פסילה בפעם השלישית בתוך שלוש שנים, דבר שאינו חל במקרה הנוכחי. לנאשם אמנם תיקי מב"ד פתוחים אך הוא לא הורשע שלוש פעמים. גם אותם תיקי מב"ד תלויים במה שיוחלט לגבי השאלה אם הודע לנאשם על הפסילה, טרם נהג שוב ברכב. לצורך החילוט על המאשימה לזמן לדיון את בעלת הרכב ואת בעלת השעבוד. בשלושת החדשים האחרונים לא נעשה דבר בעניין זה. פקודת התעבורה אינה מונה בין יתר הענשים חילוט ולכן זימנה המאשימה לעזרתה את הפיילוט. אולם הפיילוט אינו יכול לפגוע בזכות יסוד.

5. ערכו של רכב, בניגוד לכסף בבנק, הולך ופוחת, הן בשל עבור הזמן והן בשל העובדה כי הרכב עומד ללא שימוש וללא התנעה. בהליך של גישור הוצע עונש שאינו כולל חילוט על ידי השופטת המגשרת. על כן לא יהיה מוצדק או סביר לחלט את הרכב רק בשל שוויו הרב, כי ברור שהמאשימה לא היתה מחלטת רכב שעולה 1,000 ₪.

טענות המשיבה:

6. המשיבה טוענת כי תפסה את הרכב מכח הסמכות הנתונה לה בסעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן: הפקודה) ולפיו **"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה"**. מטרת התפיסה כפולה: מניעת הישנות העבירות אשר בביצוען נחשד הנאשם וכן תפיסת הרכב לצורך חילוטו בסיום המשפט, לפי סעיף 39 (א) לפקודה ולפיו **"על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם"**. (אכן, במסגרת כתב האישום אשר הוגש נגד הנאשם, מתבקש בית המשפט לחלט את הרכב כחלק מהעונש שיוטל עליו - ל.א.).

7. המשיבה טוענת כי ישנן דוגמאות רבות למקרים בהם חולט הרכב בעבירות תעבורה. היא ניסתה לבדוק את הקשר בין המבקשת לרכב, בנוגע למודעותה לעבירה של הנאשם, וזימנה אותה לחקירה מספר פעמים אך המבקשת לא התייצבה למרות שמסרה שתתייצב. צוטטה החלטה בתיק 1761-11-19 לפיה "אין מניעה לתפוס את המשאית גם אם מבצע העבירה אינו הבעלים של המשאית..". לטענתה לא ניתן לתת בנאשם אמון שלא ינהג ברכב בשל עברו הפלילי והתעבורתי.

8. הוצג מענה לצו להמצאת מידע מטעם חברת מימון ישיר מקבוצת ישיר (2004) בע"מ ולפיו נטלה המבקשת, בתאריך 22.9.2019, הלוואה בסך 185,573 ₪ בפרסה ל-60 תשלומים לשם רכישת הרכב. ההלוואה הומחתה לבנק מזרחי טפחות ולכן אין למימון ישיר מידע לגבי יתרת ההלוואה. אולם אם יוחלט על חילוט הרכב עומדת מימון ישיר על זכותה לפעול למימוש השעבוד, כנושה מובטח. התקבל לוח סילוקין מיום 13.8.2020 מטעם בנק מזרחי טפחות, ממנו עולה שנוכח לתאריך 5.8.2020 שולמו כל התשלומים -

התשלום האחרון הוא בסך 3,681 ₪. יתרת הסכום לפרעון במימוש מיידי נכון לאותו תאריך היא 159,254.54 בצירוף עמלת פרעון מוקדם בסך 1,346 ₪. לא נמסרה אסמכתא לשווי הרכב, אולם שנת היצור היא 2015 ועל פי הערכת המבקשת שווי 200,000 ₪. כפועל יוצא מכך - לאחר מימוש השעבוד היתרה לחילוט תהיה כ-40,000 ₪ - לפני הפחתה עקב מכירה בכינוס נכסים, שכ"ט, שווי החסנה והוצאות. אמנם מדובר בשיקולים פרקטיים ולא משפטיים אך גם אלה צריכים להלקח בחשבון בבוא בית המשפט ליתן החלטה זמנית, שנועדה לגשר על פער הזמן בין הגשת כתב האישום ועד מתן הכרעת הדין וגזר הדין, אם יורשע הנאשם, כגון במקרה זה.

דין והכרעה:

9. ראשית יש לבחון האם בעת שנתפס הרכב היתה קיימת עילת תפיסה. אכן, סביר לקבוע כי בעת תפיסתו המקורית של הרכב, התכלית המניעתית הצדיקה את החזקתו על ידי המשיבה. די לצורך כך בטענתה (אשר לא נסתרה על ידי המבקשת), לפיה הנאשם נהג ברכב כאשר אין בידו רישיון לנהיגה ברכב מזה למעלה משנתיים, וכאשר רישיונו נפסל על ידי בית המשפט ואף לא נהג בהתאם לכללים החלים על משתמשי הדרך אלא נהג והחנה את הרכב בחניית נכים והסיע את בתו כשאיננה בכסא בטיחות. לנאשם עבר פלילי ותעבורתי המקשה ליתן בו אמון ובשל כך גם נעצר עד תום ההליכים נגדו. עוד אמנה את הרשעתו הפלילית בהפרת הוראה חוקית מתאריך 14.5.2018, יחד עם עבירות נוספות, וכן מבחינת עברו התעבורתי הרי שבשנת 2008 הורשע בנהיגה בזמן פסילה, לחובתו 2 תיקים תלויים ועומדים (מב"דים) בגין נהיגה בזמן פסילה חוץ מתיק זה (תאריכי עבירה 3.11.2019 ו-23.11.2019 - כאשר בזמן שנתפס בפעם השניה נהג לכאורה בהיותו שיכור), וכן הרשעה בזמן פסילה משנת 2014. יתכן שבעת מתן גזר הדין בתיק זה יהפכו המבד"ים להרשעות, אך כעת אין הדבר כך.

10. עם זאת, כיום - משהנאשם עצור עד תום ההליכים נגדו, החשש שמא ינהג ברכב הוא קטן עד לא קיים. גם אם לאחר עיון מחדש ישוחרר הנאשם, הלא הוא יכול לנהוג ברכב אחר ולא דוקא ברכב התפוס. המבקשת הסכימה שירשם שעבוד על הרכב ולפיו יאסר עליה לבצע בו טרנזקציה עד לאחר שתנתן החלטה בבקשת החילוט.

11. אשר לתפיסת הרכב לצורך חילוט עתידי: בשלב זה, קיים יסוד סביר להניח כי לרכב יש קשר לעבירות הנטענות, שעניין נהיגה בקלות ראש, ללא רישיון ונהיגה בפסילה ועל כן על פניו מתקיימת זיקה ישירה ומהותית בין הרכב הנתפס לבין ביצוע העבירה (ראה ע"פ 4148/92 מועד נ. מדינת ישראל; ע"פ 623/78 סורני נ. מדינת ישראל). בשים לב לטיב העבירות בהן הואשם הנאשם, הכוללות עבירות המסכנות חיי אדם, אין אפשרות לשלול את הסיכוי כי בסופו של יום יוחלט על חילוט הרכב. בא כוח המבקשת הדגיש כי הרכב רשום על שם המבקשת בלשכת הרישוי, הוא בבעלותה הקניינית - והיא המשתמשת העיקרית בו. לטענתו, במצב דברים זה, לא מוצדק לחלט את הרכב גם אם יורשע הנאשם. אולם טענות אלה אינן מבטלות את עילת התפיסה. זאת, שכן המבקשת ישבה עם בעלה ברכב ולא מנעה ממנו לנהוג. לא מן הנמנע כי המאשימה גם תוכיח זיקה בין הנאשם לרכב עצמו. בעוד שניתן אולי להבין לליבה של המבקשת, אין מקום להעדיף את טובתה האישית על פני שלומו של כלל הציבור. זאת ועוד - כאשר המבקשת בחרה, מטעמיה שלה, לאפשר לבעלה יד חופשית ברכב, לא ברור שייקבע כי יש לראותה כמי שנקלע למצב שלא בטובתו. (טענתה כי ישבה מאחור, מחליפה לילדה חיתול, בעוד כל שעשה בעלה הוא להכנס למושב הנהג ולכבות את המנוע - ובהכרח גם את המזגן - מוקשית לאור הטמפרטורות הגבוהות ששררו אותה שעה, כמו בכל

ראשית אוגוסט, בעיר אילת).

12. משנקבע כי קיימת עילת תפיסה לצורך חילוט הרכב, השאלה הנוספת שיש להשיב עליה עניינה באפשרות שחרור הרכב והתנאים לכך. **"במסגרת זו יש לשקול את הצורך בהמשך התפיסה כדי להגשים את תכליתה מול עניינו של הפרט הנפגע בזכות קניינו ולבחון את אפשרות האיזון בין השניים באופן מידתי"** (בש"פ 342/06 חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (12.3.2006)). בהקשר זה ראוי לציין כי הוראותיו של סעיף 39 לפקודה מותירות בידי בית המשפט, בבואו להחליט על חילוט הרכב, שיקול דעת נרחב - נוקט במילה "רשאי" - ודבר זה פועל דוקא לטובת המבקשת/הנאשם היות ולא קיימת חזקה שבדין לטובת חילוט החפץ (בניגוד, למשל, להסדר שנקבע בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973). עם זאת אין ללמוד מהעובדה שרק בעניינים מסויימים נקבע הסדר מיוחד לחילוט - כגון בפקודת הסמים המסוכנים - שקיים הסדר שלילי לגבי עניינים אחרים כגון במקרה שלפנינו - ולכל היותר ניתן לקבוע כי הנטל עובר לשכמי המאשימה, בניגוד למקרה, כמו בפקודת הסמים המסוכנים, בו קיימת חזקה שלפיה רק במקרים חריגים ימנע בית המשפט מלחלט את החפץ שבאמצעותו בוצעה העבירה. האפשרות להפעיל שיקול דעת רחב משפיעה בהכרח על האופן בו יאוזנו השיקולים השונים בשלב מוקדם זה של ההליך.

13. בענייננו, מול זכות הקניין שהוזכרה לעיל ואשר משקל כבד לה, יש ליתן משקל נגדי לכך שעל פני הדברים קיימת כאמור זיקה בין הרכב לעבירות בהן הואשם הנאשם ואשר המבקשת לא מנעה את ביצוען במקרה הטוב. המבקשת ידעה כי לבעלה אין רישיון נהיגה תקף ולא מנעה ממנו באופן אקטיבי את השימוש ברכב. משקל נכבד יש לתת לעובדה שהמבקשת נמנעה מלהתייצב ולהחקר על זיקתה - ובמיוחד על זיקתו של הנאשם - לרכב ועד כמה מדובר בכספים שנלקחו לשם כך ממשק הבית המשותף, במיוחד החזרי ההלוואה.

14. לאחר ששקלתי את השיקולים הנ"ל ואיזנתי ביניהם, מסקנתי היא שניתן להחזיר את הרכב למבקשת בכפוף למילוי התנאים הבאים:

- א. המבקשת תתחייב להשאיר את הרכב ברשותה ובחזקתה, להימנע מעשיית כל שינוי
- ב. בזכויות הבעלות ברכב ולהימנע ממסירתו לאחר.
- ג. תפקיד סכום של 10,000 ₪ במזומן.
- ד. תחתום על כתב התחייבות עצמית בסכום של 70,000 ₪.
- ה. תרשם שיעבוד או עיקול על הרכב לטובת המשיבה עד לתום ההליכים המשפטיים.
- ו. הערבויות ישמשו גם לשם הבטחת התחייבות שתוגש על ידי המבקשת לפיה לא תתיר
- ז. לנאשם לנהוג ברכב.

15. המשיבה תעביר העתק מההחלטה לידי אגף הרישוי שירשום בספריו את שעבוד הרכב לטובתה.

16. מעכבת ביצוע ההחלטה עד ליום 22.11.2020 על מנת שהמשיבה תוכל לשקול הגשת ערר. המבקשת תוכל להתחיל בהליכים לשחרור הרכב כאמור לעיל.

ניתנה היום, כ"ט חשוון תשפ"א, 16 נובמבר 2020, בהעדר
הצדדים.